

Силабус курсу «Національна економіка»

Назва курсу	Національна економіка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спец. 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійний ступінь: «фаховий молодший бакалавр»
Викладач курсу	Кундицька Галина Степанівна, викладач
Контактна інформація викладача	halyna310881@gmail.com
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	3/90
Обсяг курсу	Загальний обсяг 90 годин, з них: 25 години лекцій, 14 годин практичних, семінарських занять, 51 година самостійної роботи
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. За об'єктивних причин навчання може відбуватися в он-лайн режимі за погодження з адміністрацією.</p>
Мета та цілі навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Національна економіка» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок з методики аналізу функціонування національної економіки.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Національна економіка»:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ освоїти основні цілі, методологію та методику аналізу стану економіки на макрорівні; ❖ освоїти методику аналізу розвитку окремих галузей, показників товарного, грошового, фондового ринків, ринку праці; ❖ здійснювати комплексні дослідження напрямків державної економічної політики; ❖ аналізувати зовнішнє та внутрішнє макроекономічне середовище; обґрунтувати макроекономічні стратегії, формувати механізми реалізації макроекономічних стратегій; ❖ оцінювати результати макроекономічної діяльності в цілому та в межах етапів, стадій та регіонів; ❖ аналізувати важливі економічні процеси – інфляційний, бюджетний; інвестиційний та інноваційної діяльності. ❖ ознайомитися з особливостями і проблемами інтеграції національної економіки в систему міжнародних економічних зв'язків;

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ отримати знання, що дозволяють оцінити вибір стратегії розвитку національної економіки.
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни "Національна економіка" студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ наукові основи, основні поняття, закономірності, принципи становлення, розвитку та функціонування національної економіки; ❖ фактори, що визначають стан і тенденції розвитку як економіки в цілому, так і її окремих сфер; ❖ сутність, зміст державного регулювання національної економіки, його багатофункціональний характер; ❖ закономірності інтеграції національної економіки в систему міжнародних господарських зв'язків; <p>повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ давати оцінку комплексу проблем, які виникають у процесі розвитку національної економіки: мати навички науково-аналітичного опрацювання цих проблем з позицій поєднання інтересів суб'єктів господарювання та держави. ❖ вільно і науково грамотно користуватись категоріальним апаратом національної економіки; ❖ орієнтуватись в економічній і спеціальній літературі, використовуючи праці вітчизняних і зарубіжних економістів; ❖ визначати стратегічні орієнтири національної економіки.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Тема 1: Національна економіка: загальне й особливе. Місце курсу «Національна економіка» в системі економічних наук. Визначення національної економіки та її трактування. Національна економіка, як господарська система країни. Методологія національної економіки. Суть і компоненти національної економіки. Загальні риси суспільних економічних систем. Особливі ознаки національної економіки. Економічна база національних господарств та їхні типи. Економіка планового і ринкового типу. Перехідна економіка інверсійного типу. Сутність економік відкритого типу. Становлення і функціонування економік відкритого типу. Засади регулювання в економіці відкритого типу.</p> <p>Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки. Економічні теорії та їхні загальні положення. Теорія дії триєдиних економічних законів. Базисні відносини та інститути національної економіки. Основне завдання дисципліни, основні економічні, соціальні та екологічні фактори, які формують стійкий рівень зростання та сталого розвитку національної економіки, меркантилізм, теорія вільного підприємництва, теорія історичної економіки, теорія «економічної людини», теорія економічної рівноваги, теорія монетаризму, закон господарської збалансованості, закон товаровиробництва, закон товарообміну.</p> <p>Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки. Суспільні потреби як соціальна база добробуту. Потреби. Добробут. Класифікація потреб. Національний продукт як виробнича база добробуту.</p>

Засади соціально-ринкової економіки. Становлення ринкового механізму ціноутворення. Фундаментальні основи соціально-ринкової економіки. Економічна свобода. Права власності. Конкуренція. Правові ринкові інституції. Жорсткі бюджетні обмеження. Передбачувана державна політика. Соціально-орієнтована ринкова економіка. Інтереси і стимули. Форми ринкової ціни, правила чесної конкуренції.

Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.

Потенціал соціального споживання. Споживчий потенціал. Рекреаційний потенціал. Чинники, що діють в межах економічного потенціалу. Потенціал виробництва. Фактори виробничого потенціалу, моделювання виробничого потенціалу. Формування освітнього потенціалу. Трудовий капітал. Формування наукового потенціалу. Інтелект. Трудовий потенціал. Національна категорія населення. Соціальна категорія населення. Економічна категорія населення. Чисельність населення України. Національне багатство в системі виробничого потенціалу. Інвестиційний потенціал. Зовнішньоекономічний потенціал. Експортний потенціал. Імпортний потенціал.

Тема 5. Інституційні чинники розвитку національної економіки.

Інститути права, управління і власності. Інститут Конституції України. Інститут підконституційних законів. Закони, що регулюють відносини у сфері виробничого потенціалу. Закони, що регулюють відносини у сфері ринкових послуг. Закони, що регулюють відносини у соціальній сфері. Закони, що регулюють відносини у приватизації. Економічні інтереси в системі замкнутого руху по колу матеріальних і фінансових ресурсів у ринковій економіці. Приватна власність. Власність в умовах ринку. Інститут власності. Упорядкування приватизації в Україні.

Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.

Національний ринок України і його проблеми. Національний попит, попит і виробництво. Проблеми ринку, інфляція, реальна інфляція у країні. "Тіньова" економіка. Сутність і функціонування ринкової інфраструктури, спеціалізована і загальна ринкова інфраструктура, вплив ринкової інфраструктури на формування конкурентного середовища. Вплив ринкової інфраструктури на формування конкурентного середовища.

Тема 7. Державність та державне управління економікою.

Українська держава та її засади. Закони держави, держава як єдність закону і влади. Верховенство права над законом, верховенство закону над владою. Недоторканність Конституція України, місце держави в управлінні економікою. Функції уряду в ринковій економіці, регулювання ринку праці, безробіття, регулювання зайнятості, оцінка рівня і характеру безробіття, проблеми подолання безробіття. Інституційне забезпечення ринку, регулювання соціального захисту, інституційне забезпечення виробництва.

Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.

Становлення і сутність демократії, місце демократії в самоуправлінні економікою. Показники поведінки влади та виборців щодо дотримання демократії: політичні критерії, соціальні критерії, організаційні критерії, моральні критерії, економічні критерії; Десять уроків демократії для України. Основи і сутність економічної свободи, етапи становлення економічної свободи. Економічний порядок як система узгоджених інтересів, національна самоорганізація суспільства.

	<p>Тема 9. Структурна перебудова національної економіки. Формування ринкових відносин. Стратегія структурних перетворень. Напрямки реструктуризації економічної системи; Сутність макроекономічної структурної перебудови: вертикальна промислова політика, горизонтальна промислова політика, проблеми структурних перетворень. Реструктуризація галузей соціального комплексу. Реструктуризація сфери послуг, реструктуризація підприємств, що виробляють товари масового вжитку, реструктуризація споживчого ринку, реструктуризація доходів населення, реструктуризація базових галузей промисловості; реструктуризація сільськогосподарського сектора, реструктуризація ринку землі.</p> <p>Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки. Сутність економічного прогнозування; Прогнозування у системі економічного програмування, класифікація і розроблення економічних прогнозів прогнозування національної економіки; Завдання планування і види планів, форми планування і види планів, директивне планування, індикативне планування.</p> <p>Тема 11. Політика економічного зростання у національній економіці. Стратегія національно-економічної збалансованості. Поняття національної стратегії. Пріоритети національно-економічної політики. Інструменти і механізми зниження інфляції на внутрішньому ринку. Шляхи зменшення витратності. Теорія економічного зростання. Закон товаровиробництва. Джерела виробничого зростання. Зростання капіталовіддачі, інтенсифікація виробництва. Активізація експорту, оптимізація імпорту. Пріоритети національної політики економічного зростання.</p> <p>Тема 12. Інституційні форми інтеграції у світове господарство. Світові інтеграційні процеси. Принципи економічної інтеграції. Вплив інтеграційних процесів на формування ринків. Вплив інтеграційних процесів на формування ринків економічної інтеграції України. Передумови і шляхи міжнародної економічної інтеграції. Вибір економічної інтеграції для України. Міжнародна підтримка ринкових перетворень в Україні.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>В процесі навчання використовуються наступні методи: лекція, обговорення дискусійних питань, виконання практичних та тестових завдань, електронні матеріали з відповідного курсу у системі (платформи)</p>
<p>Обов'язкові завдання</p>	<p>Виконання практичних, тестових і контрольних робіт, індивідуальних завдань та теми, винесені на самостійне опрацювання.</p>
<p>Міждисциплінарні зв'язки</p>	<p>«Економічна теорія», «Макроекономіка».</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Література: 1) Гринів Л.С. Національна економіка: Навчальний посібник - Львів: Магнолія - 2006, 2010.- 420 с. 2) Заблоцький Б.Ф. Національна економіка: Підручник. - Львів: Новий Світ - 2000, 2010.-582 с. 3) Старостенко Г. Національна економіка: Навчальний посібник .- К.: Ліра-К, 2012.-368 с. 4) Тарасевич В.М. Національна економіка: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2009.-368 с</p>

	<p>5) Національна економіка: Навч. посіб. /За ред. П. В Круша. - К.: Каравела, 2009. - 480 с.</p> <p>6) Національна економіка. Навч. посіб. /Мельникова В. І., Мельникова О. П., Сідлярук Т. В., Тур І. Ю., Шведова Г. М. - К.: Центр учбової літератури, -320с.</p> <p>7) Галушка З.І. Розвиток теорії добробуту: суперечності чи неможливість прийняття ефективних рішень? /З.І. Галушка // Економіка України. - № 1.-С. 22-29.</p> <p>8) Заблоцький Б. Ф. Економіка України / Б.Ф. Заблоцький, М. Ф. Кокошко. - Львів: Новий Світ- 2000, 2010. - 360 с.</p> <p>9) Ковтун О. І Державне регулювання економіки: Навч. посіб. / О. І. Ковтун. - Львів: Новий Світ - 2000, 2010. - 432 с.</p> <p>10) Національна економіка: Навч. посіб. / В. В. Білоцерківець, О. О. Завродня, В. К. Лебедева та ін; за ред. В. М. Тарасевича. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.</p> <p>11) Носова О. В. Інституціональні підходи до дослідження перехідної економіки / О. В. Носова // Економічна теорія. - 2008. - № 2. - С. 25-36.</p> <p>12) Сіденко В. Р. Потенціал економічного розвитку України в контексті європейської інтеграції / В. Р. Сіденко // Фінанси України. - 2011. - №9. - С 143-150.</p> <p>13) Нухтаєвич Г.О. Аналіз національної економіки. - К.: КНЕУ, 2009. - 290 с.</p> <p>14) Панчишин С. Макроекономіка: Підручник. - К.: Либідь, 2008. - 620 с.</p> <p>15) Базилевич Г.П., Базилевич В.Д. Політекономія: Підручник. - К.: Знання, 2009. - 540 с.</p> <p>16) Геєць В.М. Перехідна економіка. - К.: Наукова думка, 2006. - 520 с.</p> <p>17) Савлук М.І Гроші і кредит: Підручник. - К.: КНЕУ, 2011. - 482 с.</p> <p>18) Кремень О.І. Фінанси: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2012. - 568 с.</p> <p>19) Політична економія : Навчальний посібник / За ред. доктора Г.І. Башнянина і доцента Є.С. Шевчука. - Вид. 4-те, нероб, і дон. - Львів : Магнолія Плюс, 2006. 308 с.</p> <p>20) Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : Практикум / Козик В.В., Панкова Л.А., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. - 2-ге вид., нерероб. і дон. 2013. К. : Вікар, 2006. - 589 с.</p> <p>21) Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини : Навч. пос. - 4-е вид., нерероб. і дон. - К. : Знання, 2008. - 264 с.</p>
Поточний контроль	Спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, виконання практичних робіт, проведення тестування, розгляд ситуацій.
Підсумковий контроль	залік

Розробник

Кундицька Г.С.